

Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

listopad 2013

JANA BŘEŽKOVÁ

oslavila v září narozeniny. Blahopřejeme!

PREMIÉRA

Joe Orton

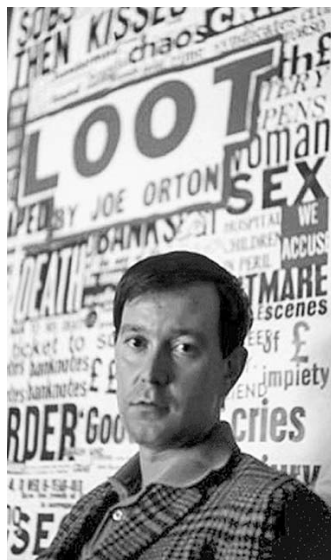
KLÍČOVOU DÍRKOU

(What the Butler Saw)

*Normální lidé připadají šilencům podivnišť.
Stejně jako šilenci normálním lidem.*

Překlad: **Michael Žantovský**
Úprava a režie: **Martin Čičvák**
Výprava: **Kamila Polívková**
Hudba: **Ondřej Brousek**
Hrají: **Martin Finger,**
Gabriela Míčová, Jiří Černý,
Iveta Jiříčková, Jan Hájek,
Matěj Dadák.

Premiéra 30. října 2013

Kritik John Lahr o hře *Klíčovou dírkou* mj. napsal: „Prostřednictvím frašky činí Orton z destrukce podívanou.“ A skutečně, destrukce, destruktivní v nás převládá zpravidla nad konstrukcí, vůlí tvořit. Destruktivní či sebedestruktivní sklony v člověku zkrátka vyhrávají a až se nám to líbí či nelíbí, ochotně při takových zkázách ducha a těla asistujeme, ať už jako aktéři, anebo voyeři. Orton rád provokoval a s chutí obnažoval společenskou tabu. Lehce aktualizovaná úprava podporuje provokativní charakter této černé grotesky.

(rc)

„Hra *Klíčovou dírkou* je vrcholem Ortonova verbálního a vizuálního experimentování, které v jednoaktovkách působilo váhavě. Vložil do ní onu zběsilost, aritmetickou logiku a jistou divokou hravost, jak si vždy představoval. Orton ve hře paroduje frašku (a sám sebe) a svébytně a impozantně využívá její konvence pro své vlastní komické záměry. Postavil svou komedii na jejich formálních pilířích – a všudypřítomné násilí a výsledná psychická otupělost se tu stávají životním krédem.“

John Lahr

Dr. Rance: Zajisté. Je to příběh s lidskou tváří. Vážený příslušník lékařského bratrstva prožívá krizi středního věku, krizi identity, krizi své sexuální orientace a z toho vyplývající manželskou krizi, spojenou s krizí v oblasti erekce – a k tomu přidejme ještě obavy z finanční krize, morální a hodnotovou krizi a okouzující, leč duševně nevyrovnanou pacientku. Ta je klíčem k celé záhadě. V raném věku se stala obětí sexuálního zneužití. Násilníkem byl její vlastní otec. Přenosový jev, známý každému psychiatrovi, ji umožní identifikovat doktora s jejím vlastním rodičem. Požadavky nymfomannické manželky spolu s nároky vášnivé sekretářky, se ukáží být příliš velkým soustem pro doktorovu přičetnost. Ve svém utrpení začne napadat mladé chlapce. Protože si však zachoval zbytky normálního citění, nutí své oblíbence, aby se převlékali do ženských šatů. To vysvětluje jeho touhu po ženských svrčcích. Jak se jeho neuróza bude prohlubovat, budeme moci lépe usoudit, zda ti jeho chlapci mají ztělesňovat manželku, pacientku, sekretářku nebo jejího otce.

Prenticeová: A proč napadl toho policistu?

Dr. Rance: Z čistého šilenství. Žádný jiný důvod neexistuje.

Úryvek z Ortonovy hry/

© Theatre Soulpepper,
Kanada

Gabriela Míčová

Po studiích na Střední zdravotnické škole ve Vyškově nastoupila na soukromou hereckou školu v Šumperku a v roce 2002 absolvovala studium herectví na DAMU. Poté se stala členkou Pražského komorního divadla v Divadle Komedie. V roce 2009 byla nominovaná na Cenu Alfréda Radoka za roli Lidy Baarové v inscenaci Dušana Pařízka Goebbels / Baarová a v roce 2012 získala za roli prostitutky Romi ve hře Rainera Wernera Fassbindera Odpad, město, smrt Cenu Divadelních novin a Cenu Thálie. Za tutéž roli ve stejnojmenném filmu, který podle inscenace Divadla Komedie natočil Jan Hřebejk, byla oceněna Cenou české filmové kritiky i Českým lvem.

Milá Gabrielo, vaše divadelní dráha začala v době, kdy jste studovala střední školu a navštěvovala jste brněnské herecké studio, které při divadle Husa na provázku vedl Vladimír Morávek. Co vás tehdy k divadlu přitáhlo?

K účinkování v Dětském studiu, které vedl Vladimír Morávek, jsem se dostala vlastně náhodou. Navštívili jsme se školou představení *Panna a netvor*, ve kterém hráli moji vrstevníci, a byl to pro mě velký zážitek. Několik měsíců potom vypisoval Vladimír konkurz na nové členy. Přihlásila jsem se a byla jsem vybrána. Od té chvíle se začal můj život odvíjet jiným směrem. Po maturitě jsem se rozhodla věnovat se divadlu profesionálně a hlásila jsem se na divadelní školy.

Absolvovala jste pražskou Divadelní fakultu múzických umění, kde byl vaším pedagogem i Boris Rösner. Co pro vás setkání s ním znamenalo?

Na akademii mě učili mimo Borise Rösnera také Eva Salzmanová a Miloš Horanský. Měla jsem štěstí na skvělé pedagogy. Mám pocit, že mě znali líp, než já sama, a věděli, co je pro mě dobré. Tím, že mě Boris Rösner obsadil do role Puka ve *Snu noci svatojánské*, začala moje spolupráce s Dušanem Pařízkem, který mě ve školním představení viděl a v té době zakládal, coby student režie na DAMU, své Pražské komorní divadlo, a nabídl mi spolupráci, která pokračovala až do roku 2012.

Pod jeho režijním vedením jste vytvořila dvanáct rolí. Co vám přineslo takřka deset let v souboru Divadla Komedie pod uměleckým vedením Dušana Pařízka a Davida Jařaba?

Začátky většinou nejsou snadné a všechno nejde hned tak, jak by si člověk představoval. Lidé si musí na sebe zvykat, naladit se na stejné vnímání divadla, najít si společný jazyk. I zkušenost s Dušanem a Davidem prošla těmito fázemi. Na této spolupráci bylo vzácné to, že tyto procesy byly velmi rychlé, protože oba věděli, co chtějí divadlem říct a jak ho chtějí dělat. Potom se už cesty k cíli hledají snadněji a můžete si zkoušení a hraní užívat a své práci věřit. Je to o oboustranné důvěře. Dochází k vzácné symbióze mezi režisérem, herci a diváky. Snažím se i v nových angažmá, kdy už náš soubor neexistuje, na tento způsob práce navazovat.

Ve filmu Odpad, město, smrt s Martinem Fingrem

Právě David Jařab byl jedním z původních českých autorů, v jejichž hrách jste měla prozatím příležitost hrát. Byli jimi také Egon Tobiaš a Lenka Lagronová. Čím pro vás byla tato herecká setkání se současnými autory – a dá se říct i vrstevníky – zajímavá a podnětná? Třeba i ve srovnání s mnoha německými pišícími moderními dramatiky, které Divadlo Komedie uvedlo...

Například trilogii *Vodičkova – Lazarská, Žižkov a Karlovo náměstí* psal David Jařab přímo pro náš soubor a jednotlivé herce. Pracoval i se skutečnými událostmi z našeho soukromí. Tím hra dostává ještě jiný rozměr a samozřejmě se hraje jinak, než třeba postavy od Wernera Schwaba nebo Thomase Bernharda.

Na konci října budete mít v Činoherním klubu premiéru jako Paní Prenticeová ve hře anglického dramatika Joea Ortona. Komedie *Klíčovou dírkou z prostředí soukromé psychiatrické kliniky* je docela jiný žánr než repertoár, v němž jsme vás v posledních letech mohli vidět. Jak se v té freudovské komedii prozatím cítíte a co vás na ní baví?

Když jsem dostala od Martina Čičváka nabídku zkusit v Činoherním klubu, ani vteřinu jsem neváhala. Je to příležitost vyzkoušet si práci s textem v komedii, která je vystavěna situačně. A to je pro mne nová zkušenost. Postava Paní Prenticeové je velmi barvitá. Zkousím s talentovanými kolegy a mám z té práce o to větší radost, že se na jevišti opět potkávám s Martinem Fingrem, Jiřím Černým a Ivetou Jiříčkovou.

Děkujeme za rozhovor (peh)

JANA BŘEŽKOVÁ:

Spíš jsem to přežila, než zvítězila

Rozhovor se Zuzanou Sílovou

V případě Jany Brežkové je třeba začít vždycky od začátku a být přítom ve střehu. Plynule těká od surově vážných okamžiků, které zažila v divadle i v soukromí, ke komickým detailům, jimiž nenapodobitelně glosuje vše, co se děje kolem ní i v ní. Na otázku, proč chtěla být herečkou, odpoví otázkou:

„Copak já jsem chtěla být herečka? Já jsem od pěti let chtěla navrhovat šaty! Jenomže na UMPRUM mě nevzali, protože jsem neuměla nakreslit figuru: představovala jsem si spoustu detailů a podrobností, ale celkovým tvarem jsem se nezabývala. Opomíjela jsem základy. Ty jsem si postupně doplňovala léty v praxi: poprvé jsem navrhovala kostýmy pro film Věry Chytilové Panelstory, pak mi díky kamarádce Janě Březinové nabídl spolupráci Juraj Jakubisko a v divadle Zdeněk Potužil. A když se vrátil z emigrace Luboš Hruža, dělala jsem často s ním. A přitom si vystudovala svou vlastní UMPRUM. Trávila jsem dny v knihovně Uměleckoprůmyslového muzea, abych se

něco dozvěděla o době, ve které se odehrává příběh, o žánru, o stylu. A teprve jsem pochopila jednu základní věc, kterou vždycky dělал Mirek Macháček. Když se připravoval na novou režii, seděl doma v křesle, oškubával mu rohy, a pořád dokola četl hru. Četl a četl a četl. Dlouho jsem to nechápala, vždyť už tu hru musí znát, brala jsem to jako většina herců, kteří si hru přečtou jednou, a pak se hlavně zajímají o svoje scény a repliky. Ale při kostýmech jsem najednou musela myslet na všechny postavy. A tak dodnes vždycky čtu a čtu a čtu, jednou, dvakrát, při třetím čtení začnu rozumět příběhu, uvědomuju si souvislosti, dozvídám se o postavách podrobnosti, které potřebuju, pak se mi ta hra začne líbit, zabydlím se v ní, a nakonec se příběh hry stane mým příběhem a já se v něm pak můžu svobodně pohybovat. – Macháček tuhle svou režijní metodu používal i jako herec. Když hrál Tybalta v Národním nebo tady v Pikniku Smilea, bylo to jiné, než jak obvykle hrají herci. Měl v sobě víc než jen ty svoje repliky, a proto hrál svobodně. Používal takové záchytné body jako branky ve slalomu, kterým si pak svištěl.“

A jak to bylo s Tebou a s herectvím?

„Já jsem měla o herectví úplně zkresené představy, protože jsem o něm neuvažovala. Závodně jsem hrála tenis, tancovala, zpívala ve sboru, trávila tři večery v týdnu v kině na filmech Laurence Oliviera, na italském neorealismu a francouzské nové vlně... Když přijel hostovat do Prahy Gérard Philipe v Cidovi, okouzčil mě už tím, jak vystupoval z auta na chodník v béžovém flaušovém kabátě... Šla z něho taková noblesa a záře – a to jsem si myslela, že je herectví.“

Ještě za studií na gymnáziu jsi ale hrála malé roličky v několika filmech, a tak když tě nevzali na UMPRUM –

„Poslechla jsem kamarádku a šla na DAMU. Díky profesorům, jako byl Ota Sklenčka, který nás s Františkem Němcem brávil v neděli

N. V. Gogol: Revizor (režie Jan Kačer, 1967, s Olegem Tabakovem při jeho hostování v r. 1968)

P. Landovský: *Hodinový hoteliér* (režie Evald Schorm, 1969; s Oldřichem Novým, Miloslavem Homolou a Františkem Husákem)

domů na oběd, nebo Jaromír Pleskot, který nám kreslil křivku role, jsme žili v příjemné bublině představ o půvabu a snadnosti tohoto povolání. Pravda je, že jsem nikdy nestála nohama na zemi. Brala jsem herectví jako příjemně blažený stav, pro který toho nemusíš zas tak moc dělat. Život mi dost často přihrával příležitosti, aniž bych se snažila – a při své věčné naivitě jsem si myslela, že to tak bude pořád. Nebylo. Ale přežila jsem, i když jsem leckdy nezvítězila.“

A co partneři? – Myslím na jevišti...

„Oleg Tabakov. Dodneška si pamatuju, jak v *Revizorovi* sestupuju na náš dialog seshora na scénu, a on se objeví... Když jsem ho předtím potkala v civilu, v ušance a s brejličkami, říkala jsem si, proboha, a s ním se mám líbat na jevišti?! – Přišel, upřel na mě oči a já byla v jiném světě. Prostě mě zhyponotizoval. Samozřejmě jsem tu roli měla nějak nazkoušenou, věděla jsem, co mám dělat, všechno bylo jako vždycky – ale najednou to bylo úplně jiné.“

Co říkáš dnešnímu herectví?

„Nesnáším herce-věcaře. Prakticky v tom neblahém smyslu slova. Všechno jakoby profesionálně funguje, ale na jevišti mají kolem sebe kruh bezpečí, do kterého tě nepustí a ze kterého nevystoupí. Jarda Vostrý někde řekl, že jsme v Činoherním klubu hráli ze sebe a za sebe. Dneska každý opakuje 'hraj to za sebe' – ale co tím doopravdy myslí? Že hrbatý hraje

A. P. Čechov: *Višňový sad* (režie Jan Kačer, 1969, s Miloslavem Štíbachem)

hrbatého jako hrbatého? V Činoherním klubu šlo vždycky o to vytvořit postavu, která je tvůj součástí, ale nejsi to jenom ty! Něčím tě to přesahuje. Kdo byla Jiřina Třebická, geniální Soňa ve *Zločinu a trestu*, v civilu? Na konci *Hodinového hoteliéra* měl pan Oldřich Nový monolog, kde tu moji postavu utěšoval: ležela jsem na posteli zády k němu, on tam seděl a vyprávěl tím svým melodickým hlasem ze starých filmů, s tou svou dikcí, že byl také v životě jednou tak nešťastný, a že si jen vzpomíná, jak jel v saních a rolničky cinkaly – a já jsem se vždycky rozbrečela... Zнала jsem jeho byt, kde měl nad postelí pověšený ručně malovaný obraz své paní, která už umřela, jinak všude jen krabice – proč bych to ještě rozbaloval, říkal mi. Ale ta intenzita, s jakou pak přišel žít na jeviště! – Tohle má pro mě v sobě poslední Smočkova inscenace, i když to některé kritiky vůbec nepochopily.“

J. M. R. Lenz: *Vychovatel* (režie J. Vostrý, 1972, s Petrem Čepkem)

Děkujeme za rozhovor Janě Břežkové a Zuzaně Sílové

M. Kundera: *Ptákovina* (režie Ladislav Smoček, 2008, s Martinem Fingrem, Jaromírem Dulavou, Pavlem Kikinčukem, Ladou Jelínkovou)

Doušky

Gratulujeme **Ivaně Chýlkové** k narozeninám!

L. Chiarelli: *Maska a tvář* (režie L. Smoček, 2002)

18. září jsme představili inscenaci **Ladislava Smočka** *Před západem slunce* na Mezinárodním festivalu Divadlo Plzeň a 10. října uvedeme na divadelní přehlídce Aplus v Prostějově hru **Martina Čičváka** *Kukura*.

12. listopadu hrajeme **250. představení** inscenace **Ladislava Smočka** *Podivného odpoledne dr. Zvonka Burkeho*.

Režisér **Martin Čičvák** nastudoval v Divadle na Vinohradech hru Maxe Frische *Andorra*.

V novém filmu Petra Nikolaeva *Příběh kmotra* hraje **Ondřej Vetchý**. V říjnových filmových premiérách jej můžete vidět také ve filmu Romana Kašparovského *Všiváci*, kde hraje i **Marek Taclík**.

31. října vstupuje do kin dokumentární film Josefa Abraháma jr. *Hotelier*, s **Pavlem Landovským**, **Janem Kačerem**, **Josefem Abrahámem**, **Vladimírem Pucholdem**, **Libuší Šafránkovou**, **Ninou Divíškovou** a **Jiřím Krejčíkem**.

Pavel Landovský byl u příležitosti 77. narozenin jmenován majorem. "Milý Pavle Landovský, před několika měsíci jsem Vás na ministerstvu obrany oceňoval jako bojovníka třetího odboje z dob totality. Bojovníka odvážného a zarpulitého. V ten den jsem Vám něco slíbil a ten slib dnes plním. Povyšuji Vás do čestné hodnosti majora. Přijměte ode mě slavnostní uniformu s výložkami. Tuto uniformu můžete nosit při jakékoli slavnostní příležitosti. Vážím si Vás jako člověka i jako neotřelého pravdivého herce, který byl vždy sám sebou a ze svých zásad nikdy neuhnul."

ministr obrany ČR Vlastimil Picek

Knihu divadelních her **Pavla Landovského** *Hodinový hoteliér a jiné hry* v Činoherním klubu v neděli 22. září pokřtil **Josef Abrahám**. Knihu vydal Filip Tomáš – Akropolis.

21. září uplynulo sto let od narození **Věry Ferbasové**. V Činoherním klubu hrála Slečnu Mossiovou v prvním *Pensionu pro svobodné pány* a *Sostratu* v *Mandragoře*.

N. Machiavelli: *Mandragora* (režie J. Menzel, 1965; s J. Břežkovou)

4. září zemřela divadelní kritička a redaktorka **Helena Suchařípová**.

Douška o divadle

„Je snad právě pro tohle Činoherní klub nazýván hereckým divadlem? Divadlem, jež znovu staví na nohy starou pravdu, která tvrdí, že se divadlo jako kolektivní umění uskutečňuje především prostřednictvím herců, kteří ve výsledku, v kontaktu s divákem reprezentují i úsilí ostatních tvůrců. Tedy i režiséra. Režiséra, jemuž herci nejsou pouhými prostředníky k vyjádření sebe sama, ale cílem, který mnohostí spojených individualit odhalí víc než jeden názor. Tvůrců, kteří spoléhají i na další starou pravdu, že divadlo je aktivní činnost, jejímž představitelem je jednající člověk – herec, jemuž je schopnost činů dána, vrozena, mimo ni neexistuje.

Čím větší prostor dostane herec pro svou tvorbu, tím mnohostrannější a vrstevnatější kontakt naváže nejen s těmi, s nimiž bere na sebe cizí podoby a přijímá za své cizí úděl, ale i s těmi, kdo tyto jeho proměny sledují. Divákovy vjemy nejsou přísně směřovány, omezovány, znásilňovány, divák se pouze účastní lidských osudů, jež jako by nechtěly vyjadřovat víc než rozmanitost, bohatost a pestrost života. A právě v jeho účastenství je záruka zájmu, spoluprožitku, spoluzamyšlení.“

Helena Suchařípová: *Glosy o hereckém kontaktu, Divadlo, září 1966*

TAKOVÁ JE TU ZEM aneb Jazzmani a básníci v Činoherním klubu

Milan Svoboda & Michal Gera

Jazz / Obraz / Poezie

Neděle 3. listopadu 2013

Jazz: **Milan Svoboda & Michal Gera** /
Obraz: **Libor Fára** / Poezie **Jiřího Koláře**
a **Emanuela Frynty**; **Michal Pavlata**,
Miloslav Křiváček, Jiří Panzner.

Kurátorka Galerie Závodná v Mikulově, paní Mgr. Vladimíra Brucháčková-Závodná, uspořádala od dubna do června letošního roku výstavu výtvarníka, scénografa a jazzmana **Libora Fáře** (1925-1988). Na vernisáž přijely obě Fárovny dcery – výtvarnice Isabela a fotografka Gábina, a výtvarník Joska Skalník. Hudebníci **Milan Svoboda a Michal Gera** přivezli z Prahy jazz. Zpáteční cesta do Prahy se stočila k městu Protivín, kde se narodil básník a výtvarník **Jiří Kolář** (1914-2002). A kam jít se muselo přijet zpět do Prahy než na Spořilov? Tam se počínaly život a tvorba Libora Fáře i vztah s jeho ženou, historičkou umění Annou Šafránkovou-Fárovou (1928-2010).

„*Taková je tu zem aneb Jazzmani a básníci v Činoherním klubu*“ by bez lidského hlasu nebyla úplná. Zazní tu básně ze sbírky **Jiřího Koláře** *Prométheova játra*, a vedle nich i verše básníka a překladatele **Emanuela Frynty** (1923-1975), kterému Kolář svou sbírku věnoval.

Radvan Pácl

„*Hleď, jak nejrychleji dovedeš, zbavit se velké myšlenky, geniálního nápadu, obřího pocitu. Genius se nevyznačuje nebývalými myšlenkami, převratnými nápady, bohorovnými pocity, ale myšlenkami, nápady, pocity u každého zdomácněnými, každému vlastními, ne přijatelnými nebo nepřijatelnými, ale – jsoucími.*“

Jiří Kolář

„... kreslit, jak oni hrají...“

Libor Fára

„... člověk se liší od hovada i tím, že umí skloňovat.“

Emanuel Frynta

NUC DIVADEL 2013

Noc otevřených divadel a výjimečných zážitků

Sobota 16. listopadu 2013

Komponovaný večer *European Theatre Night* funguje již od roku 2008 a vždy třetí listopadovou sobotu představuje divadlo tvořivým způsobem v netradiční formě. Akce proběhne souběžně v jedenácti evropských zemích, a poprvé také v České republice, kde je jejím koordinátorem **Institut umění – Divadelní ústav** (IDU). *Noc divadel 2013* nabídne české veřejnosti kulturní zážitky jako projekty zaměřené k jiným uměleckým oborům – například *Noc literatury* či *Muzejní noc*.

PROGRAM Noci divadel v Činoherním klubu

v 11.00 hodin

Divadlo Applause Filip Kráčmar DO HAJAN

Můžete se zasnít do nejkrásnějšího snu spolu s Anežkou a Eliášem. Dozvědět se, co se může dít v říši snů, když vás provádí tímto světem tři průvodci... A co se stane, když se objeví obávaný sen Libuše?

Úprava a režie: **Rita Jasinská** / Hudba a text: **Martin Černý** / Práce s loutkami: **Květa Plachetková** / Kostýmy a scéna: **Lucie Albrecht** / Hrají: **Tereza Kaucká, Martin Černý, Filip Kráčmar**.

Vstup zdarma

v 19.30 hodin

Martin McDonagh OSÍŘELÝ ZÁPAD

Příběh lásky bratrů Valena a Colemana, kteří se uměním mučit jeden druhého chtějí zapsat do Guinnessovy knihy rekordů...

Režie: **Ondřej Sokol** / Hrají: **Jaromír Dulava, Marek Taclík, Michal Pavlata, Sandra Černodinská**.

Po představení následuje prohlídka Činoherního klubu. O historii budovy našeho divadla se dočtete na dalších stránkách.

HISTORIE DOMU

Ve Smečkách 26

Činoherní klub se nalézá v domě vyprojektovaném pro první český feministicky orientovaný spolek – **Ženský klub český**. Mezi zakladatelky klubu patřila i manželka T. G. Masaryka Charlotta Masaryková. Ženský klub český vznikl 10. září 1902 a na počátku sdružoval jedenáct ženských spolků.

V roce 1928 založil Stavební družstvo Ženského klubu českého, jehož úkolem bylo postavit dům pro spolkové účely. Iniciátorkami se staly senátorka Františka Plamínková (popravená v prvních letech nacistické okupace), Alice Masaryková

a první česká architektka Milada Petříková-Pavlíková (1895–1985), která budovu spolu s vnitřním zařízením navrhla. Objekt byl postaven z darů, sbírek, členských příspěvků a z půjčky Úrazové pojišťovny. Architektka vypracovala plány v roce 1929, stavbu v letech 1931–1932 provedla firma Václava Nekvasila. V lednu 1932 stavební úřad povolil užívání domu. V objektu, který sloužil jako ubytovna žen, se v podzemí nacházel přednáškový sál a klubovní místnosti. Součástí domu byla i knihovna a restaurace.

Dům Ženského klubu sloužil jako centrum pro řadu ženských organizací. Působila zde například **Ženská liga pro mír a svobodu**, **Výbor pro volební právo žen** i **Ženská národní rada**. V poslední jmenované organizaci působila Milada Horáková, která byla členkou výboru až do násilného ukončení činnosti Ženského klubu českého 27. září 1949.

Činoherní klub se nachází v suterénu budovy, v místě původního přednáškového sálu. První divadelní soubor tu působil během 2. světové války – ochotnické studio **Čin** tu hrálo od sezony 1941/1942, kdy se přestěhovalo z Měšťanské besedy.

„Hrát v Činu znamenalo také přenášet praktikáby, dělat dekorace, shánět kostýmy apod. Dobře to vyjádřil člen souboru Jiří Sovák (1920–2000). V programu, který se za redakce Dédy Papeže (1916–2005) stal téměř pravidelným časopisem, Jiří Sovák na otázku ‘Jak si představuješ práci v Činu?’ odpověděl: ‘Nechci mluvit, ale dělat. Jsem ochoten zametat jeviště, roznášet plakáty, uvádět, ale abych nezapomněl, také bych si rád občas zahrál.’ (...)

Všichni vyvíjeli mnohostrannou činnost. Ve Smečkách ve foyeru probíhaly výstavy mladých výtvarníků, pořádaly se literární soutěže a matiné. Přímo husarským kouskem bylo, jak soubor obešel všeobecný zákaz hrát divadlo, vydaný na konci války. Ve Smečkách přestali hrát divadlo, ale začali předvádět ‘veřejné zkoušky’. Hrálo se bez nallčení a jen v náznakovém kostýmu, pouze za pracovního osvětlení, ale před nabitým sálem. Dodnes je záhadou, jak mohly tehdejší protektorátní úřady tyto ‘zkoušky’ povolit. A tak se vlastně hrálo celou válku. I v tom byl kus statečnosti.“

Přemysl Neumann: Divadlo talentů, Lidová demokracie, 30. 5. 1965

V Činu tehdy začínal také Martin Růžek (1918–1995) a **Miroslav Macháček** (1922–1991), který později patřil k hercům a režisérům Činoherního klubu. V roce 1944 tu vystupovalo také divadlo **Větrník**.

„Když již divadelko Pro 99 u Topičů bylo pro Šmidův Větrník malé, vzal Čin Větrník do Smeček do podnájmu. V srpnu 1944 uvedl zde Větrník Němcovu slavnou Sentimentální romanci. S chutí si tu zahrál Vlastimil Brodský (1920–2002), Zdeněk Řehoř (1920–1994), Václav Lohnický, (1920–1980), Stella Zázvorková (1922–2005).“

Přemysl Neumann: Divadlo talentů, Lidová demokracie, 30. 5. 1965

V roce 1959 zahájilo na prknech divadla Ve Smečkách svou činnost divadlo **Semafor**. Sál už v té době nebyl v dobrém stavu. To se stalo úřadům vítanou záminkou pro možnost zkomplikovat Semaforu život – údajná rychlá rekonstrukce divadla, která se měla podle plánu stihnout během prázdnin 1961, se protáhla i do dalších let a Semafor se do divadla už nesměl vrátit. Suterénní prostory byly shledány pro divadlo nevhodné a vypadalo to, že se tady už hrát nebude. Z plánované rekonstrukce byly nakonec jen menší úpravy a divadlo se po přestávce znovu otevřelo. Stalo se součástí organizace Státního divadelního studia (SDS 1962–1980), jehož prvním ředitelem byl Miloš Hercík. Od prosince 1963 do konce sezony 1964/1965 tu hrálo kabaretní divadlo **Paravan** Jiřího Roberta Picka. V roce 1965 se stalo sídlem nově založeného **Činoherního klubu**...

Situace v roce 1969

/úryvky z článku Jany Rendlové O myších a lidech, aneb případ Činoherní klub, Divadelní noviny 2. 7. 1969/

„Budu velice stručný a řeknu několik čísel. Kancelář, kde pracují čtyři lidé, má 2 x 2 metry, dámská šatna pro 6 hereček má 4 x 4 metry, pánská šatna pro 13 herců má 4 x 4 metry a kulisárna pro 7 pracovníků jevištní techniky 1,80 x 1,80 metru. Když se hraje například Revizor, je v pánské šatně 13 herců, z nichž někteří nemají ani židli, protože by se tam nevešla. Čtrnáctým v šatně je maskér – jistě uznáte, že je tam poněkud větší nával, než by bylo vhodné. Pro všechny herce i technikaře máme jednu sprchu za dámskou šatnou a jedno WC na chodbě vedle dietní jídelny. Rozměry sprchy se dají počítat spíše na centimetry než na metry, rovněž její větrání: 10cm okénko do světlíku. Konečně, v divadle nemáme vůbec dostatečně zařízené větrání.“

Miloslav Štibich (1928–1992), jevištní mistr, inspicient a herec Činoherního klubu

„Vše, na co si stěžujeme, jsou zdánlivě trapné banality, jenže ve výsledku působí tak, že přímo ohrožují právě uměleckou a tvůrčí práci a tím i budoucnost našeho divadla. Specifika divadelní situace ve srovnání se Západem je v tom, že jestliže na Západě se pečlivě rozlišuje divadlo komerční, divadlo státní a divadlo experimentální, – pak u nás se všechno kříží dohromady. Každé divadlo chce vydělávat, být reprezentativní a zároveň být avantgardní. Takže nakonec není ani jedno, ani druhé, ani třetí.“

Leoš Suchařípa (1932–2005), divadelní kritik, překladatel, dramaturg a herec Činoherního klubu

K říjnu 2013

První větší adaptace divadelního sálu, včetně úpravy přízemního vestibulu, proběhla v letech 1983–1986 (Činoherní klub tehdy spadal pod Divadlo na Vinohradech) podle projektu architekta Petra Fuchse (nar. 1948), absolventa Vysoké školy uměleckoprůmyslové a studenta Josefa Svobody. Autor nijak nenařušil původní architektonickou koncepci sálu Milady Petříkové-Pavlíkové, která je dodnes dobře čitelná. Druhá rekonstrukce divadla souvisí se získáním objektu ve dvoře domu Ve Smečkách 28 v roce 1990. V letech 1990–1999 Činoherní klub postupně rozšiřoval podzemní prostory, které nakonec propojily divadlo se získaným objektem (změny navrhoval Jan Gruber). K původním bočním vstupům do hlediště tak také přibýly dva nové zadní vstupy a vznikl nový prostor pro skladování dekorací. V roce 1999 se získaný objekt Ve Smečkách 28 stal administrativní budovou Činoherního klubu, v jejímž přízemí se nachází zkušebna. V roce 2002 postupnou rekonstrukcí dokončil architekt Karel Doubner. Při ní se zvětšilo zázemí divadla i foyer. Jeviště a hlediště neprošly podstatnými změnami, byla pouze vyměněna sedadla a doplněna devátá řada, která v přízemí nahradila původní místa k stání.

19. listopadu 1989 vzniklo v Činoherním klubu **Občanské fórum**.

Činoherní klub uvádí:

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2013 se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Neděle 17. listopadu

Kladina / Kladno

Jiří Homola

SBOROVNA

Není sborovna jako sborovna.

Režie: **Jiří Homola** / Hrají: **Nikola Frollová, Andrea Postolková, Jana Bolinová, Ondřej Pokoj, Jiří Homola, David Volf, Iva Theissigová, Jana Procházková, Jan Těšík, Bára Turazová.**

Ne zcela utopistické drama *Sborovna* nabízí sebekritický pohled do jedné ze stovek českých sboroven očima autora a kantora v jedné osobě. Každý z nás si jistě stále pamatuje alespoň střípky ze školních lavic. Chcete-li si tedy připomenout, jaké to kdysi bylo, nebo se podívat, jaké je to dnes, přijďte se podívat na představení. Po jeho zhlédnutí si pak jistě položíte nemilosrdnou otázku: Je český učitel připraven opravdu na vše?

Neděle 24. listopadu

Divadýlko na dlani / Mladá Boleslav

Voltaire

CANDIDE aneb OPTIMISMUS

Filosoficko-kabaretní cesta plná podivuhodného dobrodružství při hledání skutečné podstaty na souši, na moři i ve vzduchu prováděném panem Candidem a jeho mentorem Panglosem.

Dramatizace: **Milan Schejbal, Kateřina Fixová** / Úprava textu, výběr hudby, návrhy kostýmů a režie: **Petr Matoušek** / Realizace scény

a rekvizit a masky: **Honza Jíše** / Výroba kostýmů: **Iva Kollinová a Simona Matoušková** / Text do brožury: **Radek Kotlaba** / Světla, zvuk a závěrečný hudební mix: **Libor Ševců** / Hrají: **Martin Weiss, Petr Matoušek, Blanka Kollinová, Radek Kotlaba, Kateřina Límanová, Iva Kollinová.**

PRA
PRA
PRA
PRA

HA
GUE
GA
G

Poskytovatel čtyřletého grantu
na provoz:
Hlavní město Praha

Na rok 2013 poskytuje
Hlavní město Praha Činohernímu klubu
grant ve výši 18.300.000 Kč

Partneři Činoherního klubu

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ
A.S.

CGSO

Kooperativa
POJISTOVNA A.S.

K+K
HOTELS

Tonera

SPIELBERG

VÍTKOVSKÝ
WALDRING

REVOLVER
REVUE

kolykoly

www.kolykoly.cz

scena.cz
1. KULTURNÍ PORTÁL

www.radiohortus.cz

Facebook

Program

Činoherní čtení na listopad vychází k předprodeji 1. října 2013.

Redakce Činoherního čtení: Roman Císař, Petra Honsová, Radvan Pácl.

Foto: Pavel Kolský, Jiří Štrébl, Miloň Novotný, Pavel Nesvadba, Yvona

Odrázilová, Tomáš Nosil, Alan Pajer, Henry Cartier Bresson, Miroslav Pokorný,

www.i-divadlo.cz, archiv souboru Kladina a Divadýlko na dlani.

Jazyková korektura: Andrea Fiřtková. Grafická úprava: Kateřina Skalníková.

www.cinoherniklub.cz

Galerie Smečky Vás zve na výstavu

Václav Boštík - Dělení prostoru - a co zbylo....

Výstava ke 100. výročí narození malíře

od 4. 9. 2013 do 6. 11. 2013 / úterý – sobota, 11.00 – 18.30 hodin

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti, studenty SŠ, VŠ a pro všechny držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.

**Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)**

tel.: +420 222 210 268

tel./fax: +420 222 210 272

e-mail: galerie.smecky@pppas.cz

